

Sygn. akt VIII Ka 166/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: **SSO Przemysław Wasilewski – spr.** Sędziowie: **SO Dorota Niewińska**

SR del Beata Maria Wołosik

Protokolant Agnieszka Malewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Marka Moskala

po rozpoznaniu w dniu 07 maja 2013 roku

sprawy W.O.

oskarżonego o czyn z art. 178 a § 1 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 29 listopada 2012 roku, sygnatura akt XV K 1511/12

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) złotych, w tym 96,60 (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) złotych podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

III. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

W. O. został oskarżony o to, że:

w dniu 10 września 2012 r. ok. godz. 2.55 w (...)na ulicy (...)kierował samochodem osobowym marki (...)o nr rej. (...)(...)będąc w stanie nietrzeźwości (I badanie 0,74 mg/l - 1,55‰, II badanie 0,71 mg/dm³ - 1,49‰ zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu)

tj. o czyn z art. 178 a § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z 29 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. XV K 1511/12 W. O. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z tym, że w pierwszym wyniku badania trzeźwości za jednostkę objętości przyjęto dm³ i za tak opisany czyn na mocy art. 178 a § 1 k.k. w/w został skazany i wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k., art. 72 § 1 pkt 5 k.k. warunkowo zawieszono orzeczoną karę pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 lata i zobowiązano go do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu.

Na podstawie art. 42 § 2 k.k., art. 63 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, zaliczając na jego poczet okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 10 września 2012 r.

Zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł oskarżony W. O. w zakresie orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, a dokładniej o wyłączenie spod powyższego zakazu prowadzenia pojazdów kategorii A, T i C. W uzasadnieniu wskazał, że kategorii prawa jazdy które posiada zrobił, aby mieć lepszą pracę i w związku z tym są one mu potrzebne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona apelacja oskarżonego jest całkowicie bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Bezsprzecznym jest, czego nie kwestionuje również i skarżący, iż Sąd Rejonowy analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy, wyciągnął trafne i logiczne wnioski co do winy podsądnego oraz okoliczności faktycznych czynu. Apelacja oskarżonego ogranicza się jedynie do zakwestionowania orzeczonego w stosunku do jego osoby środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, a dokładniej niewyłączenia z jego zakresu, wskazanych przez oskarżonego kategorii A, T, C.

Zgodzić się należy z Sądem I Instancji, iż orzeczony w stosunku do oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkiego typu na okres 2 lat, we właściwym stopniu spełni cele zapobiegawcze i wychowawcze, a ponadto będzie stanowić naukę dla w/w na przyszłość. Faktem jest, że W. O. po raz pierwszy popełnił przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji i powyższe zdarzenie wydaje się być incydentalne w jego życiu. Należy jednakże pamiętać, że obowiązek orzeczenia wobec nietrzeźwego sprawcy przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji uczestniczącego w ruchu, środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich mechanicznych albo pojazdów mechanicznych określonego rodzaju, **ściśle sprzęgnięty jest z celem, jaki zakaz ten ma realizować.** Chodzi najpierw o cele, które zakaz ma osiągnąć wobec oskarżonego, przede wszystkim cel zapobiegawczy, wysunięty przed cel wychowawczy. Taka hierarchia celów została przyjęta przez ustawodawcę także przy orzekaniu środków karnych (wyrok Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2007 r. o sygn. III KK 14/07, opub. w OSNwSK 2007/1/781, Biul. PK 2007/11/5, LEX 314945). Odnosząc powyższy pogląd do realiów niniejszej sprawy należy zauważyć, że orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem kategorii A, T i C w stosunku do oskarżonego, nie uwzględni we właściwym stopniu celów tego środka. Funkcją bowiem orzeczonego przez Sąd I Instancji środka karnego było rzeczywiste wyeliminowanie skarżącego z ruchu drogowego jako kierowcy oraz uświadomienie mu karygodności popełnionego przez niego czynu.

Sąd I Instancji bardzo szczegółowo odniósł się do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, którą ocenił jako bardzo wysoką. Stąd zbędne jest powtarzanie argumentacji Sądu Rejonowego, z którą w całej rozciągłości zgadza się Sąd Odwoławczy. Sąd bardzo trafnie zauważył, że mimo werbalnego przyznania się oskarżonego do winy, jego tłumaczenia odnośnie trudnej sytuacji rodzinnej i powodów spożycia alkoholu, w jego własnej ocenie, umniejszają stopień jego winy, co w konsekwencji oznacza brak rzeczywistej skruchy za popełnione przestępstwo. W ocenie Sądu, konieczne jest odsunięcie oskarżonego od prowadzenia wszelkich pojazdów na dłuższy niż minimalny okres. Powyższe wymusi na nim po pierwsze przemyślenie potencjalnych i faktycznych konsekwencji czynu, wykształci szacunek dla własnego trudu osobistego i finansowego włożonego w uzyskanie uprawnień, spowoduje konieczność ponownego zdawania egzaminu, jeśli będzie chciał dołączyć do grona kierujących pojazdami mechanicznymi. Środek karny w takim rozmiarze winien prewencyjnie oddziaływać na oskarżonego wskazując, że prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości powoduje nie tylko odebranie możliwości samodzielnego poruszania się samochodem, ale także w jego przypadku powoduje zawężenie możliwości zarobkowych.

Oskarżony w apelacji podnosi również szereg argumentów, które w jego ocenie przemawiają za pozostawieniem mu pozostałych kategorii, jednakże odnoszą się one do jego sytuacji życiowej (rozpad rodziny, trudności życiowe). W ocenie Sądu Okręgowego większość z nich świadczy również o tym, że w sytuacji kolejnych zawirowań życiowych, będzie czuł się usprawiedliwiony aby prowadzić jakikolwiek pojazd, po spożyciu alkoholu. Mając zatem na uwadze kategorie jakie oskarżony posiadał (A, B, T i C) byłoby to wysoce niebezpieczne dla pozostałych uczestników ruchu. Nie należy tracić z pola widzenia, że oskarżony po spożyciu 0,5 litra wódki przejechał 50 km w nocy, a jego stan nietrzeźwości ponad trzykrotnie przekraczał wartość dopuszczalną (1,55‰). Świadomość również tego, że oskarżony pracował jako kierowca samochodów ciężarowych i będąc zawodowym kierowcą zdecydował się przejechać trasę (...)- (...)w takim stanie, dodatkowo świadczy o jego nieodpowiedzialności, niedojrzałości społecznej, braku wyobraźni i całkowitym nierespektowaniu przepisów.

W ocenie Sądu Odwoławczego, celem orzeczonego przez Sąd I Instancji środka karnego, było już zauważone we wcześniejszej części uzasadnienia, **wyeliminowanie** w/w z ruchu drogowego. To, że oskarżony nie spowodował wypadku czy też kolizji nie oznacza, że nie stworzył on poważnego niebezpieczeństwa dla pozostałych uczestników ruchu. Podkreślić należy, że dwuletni okres trwania zakazu, obejmujący wszystkie posiadane przez oskarżonego kategorie z pewnością jest wysoce dolegliwy, ale jest to również konsekwencją jego niezgodnego z prawem zachowania.

Nie należy tracić z pola widzenia, że przesłanką stosowania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych jest zagrożenie, które mogłoby w przyszłości spowodować prowadzenie pojazdu mechanicznego przez sprawcę. Zakres, a także czas trwania tego środka zależy od stopnia zagrożenia jakie może stwarzać powrót oskarżonego do ruchu, ten zaś oceniać należy na podstawie okoliczności rozpatrywanego wypadku, przyczyn które do zdarzenia doprowadziły, sposobu prowadzenia pojazdu, a także rodzaju i wagi naruszonych zasad bezpieczeństwa oraz innych okoliczności wskazujących na stosunek sprawcy do obowiązujących zasad bezpieczeństwa, na jego stopień poczucia odpowiedzialności (wyrok Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 1982 r. o sygn. V KRN 106/1982, opub. w ONSPG 1982/8/108, LEX 17411).

Decydującym w tej kwestii winien być jednak zawsze stopień zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu ze strony sprawcy. Im większe jest to spodziewane zagrożenie tym dłuższy winien być okres obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych i szerszy jego zakres. Ratio legis wymienionego środka karnego polega więc na tym, aby osoby nie przestrzegające zasad bezpieczeństwa, zagrażające bezpieczeństwu ruchu czy to z braku wyobraźni, czy z braku poczucia odpowiedzialności - z tego ruchu na określony czas wyłączyć. Brak wyobraźni oskarżonego, a także brak poczucia odpowiedzialności dyskwalifikuje go jako kierowcę, mogącego uczestniczyć w tym charakterze w ruchu drogowym.

To zaś z kolei nakazuje wyeliminować go z tego ruchu na 2 letni okres w zakresie wszystkich posiadanych przez niego kategorii. Środek karny ukształtowany na tym poziomie, w nie mniejszym stopniu niż orzeczona wobec oskarżonego kara 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat i zobowiązaniem go do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, spełni wymagania tak w zakresie społecznego oddziaływania, jak i celów zapobiegawczych oraz wychowawczych w stosunku do jego osoby.

Mając na uwadze powyższe apelacja oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok nie jest dotknięty wadami, które powinny być brane przez Sąd Odwoławczy z urzędu.

Z powyższych względów wyrok jako słuszny, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. został w zaskarżonej części utrzymany w mocy.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 2 ust. 3, § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, Nr 416 t.j.).

Na mocy art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze kierując się jego sytuacją rodzinną i majątkową. Oskarżony w chwili obecnej jest osobą bezrobotną, ma zasądzone alimenty na córkę, zaległe raty kredytu, znajduje się zatem w bardzo trudnej sytuacji finansowej i uiszczenie przez niego kosztów w chwili obecnej byłoby dla niego zbyt uciążliwe.